

Kayıt etmeden önce okuyun!

Her bestecinin elinin altında olması gereken bir kaynak. Ses kayıt mühendisleriyle tonmaysterlerin de bakmadan geçmemesi gereken bir çalışma.

ARZU HAKSUN GÜVENİLİR
ahaksunguvenilir@gmail.com

Bir ağaç hayatı anlatır.... Duruşu güçlüdür. Nerede durduğu ise ona anlam kazandırır. Binaların arasına sıkışıp kalmış bir ağaç, içimizde sıkışmışlık hissi verir. Deniz kenarındaki ise serinlik ve dingilik... Bulunduğu noktadaki manzara ile bütünleşir, duruşu güçlenir, ona bakarı etkiler. Doğanın doğalını bozmadığın zaman, doğa eşsizdir.

Tıpkı müzik gibi... Kulağa harika gelen bir melodinin doğalını bozmadan güçlendirdiğinde, ruhunu sarar, hizi içine alır. Tek bir melodi, tek bir enstrümanla da çalındığında güzeldir, ama vurguyu, gücü, etkiyi artırmak istediğimizde yanına bir tane daha ekleriz, hatta bir tane daha... Ve buna da "çalgilama" deriz. Çalgılama, müzik notaya dökülürken farklı enstrümanların nasıl birlikte kullanılabileceğinin kılavuzunu çizer, öğretir ve kuralını koyar.

Yapı Kredi Yayınları eşsiz bir müzik kitabını müzikseverlerle buluşturdu; **Orkestrasyon-Çalgılama ve Orkestralama Sanatı**. İşte bu kitapta, çalgılamaya detaylı bir biçimde değiniliyor. Ertuğrul Sevsay'ın yazdığı **kitap**, sadece profesyonel müzisyenlerin, bestecilerin, aranjörlerin değil, orkestra şeflerinin, ses ve özellikle de ses kayıt mühendislerinin ellerinden düşürmemesi gereken bir kılavuz niteliğinde.

Üç boyutlu film izlemek gibidir orkestra eseri dinlemek. Kulaklarımız duyarken, ruhumuz beslenir, birbirinden farklı çalgılarla aynı anda çalınan melodinin zenginliği müziğe doyum sağlar. Müzikal fikirleri, hareketleri ve hisleri ifade eder. Peki nedir iyi bir orkestralamanın sırrı?

Müzik tarihine baktığımızda, çalgılama ve orkestralamadaki ilk denemeler; Giovanni Gabrieli, Claudio Monteverdi ve Heinrich Schütz'ün eserlerinde yer alır. Bestecilik sanatının zirve yaptığı dönemler, yani Rönesans ve Barok, çalgılama ve orkestralamada daima ikinci planda kalır. Modern çalgılama ve orkestralamanın esasları Haydn tarafından kurulur ve bu **sanat** ilk kez Mozart tarafından zirveye ulaştırılır. Beet-

hoven ilk kez orkestranın kendine has seslerini tarif eder. Ancak bu bestecinin fikir ve teknikleri daha sonra gelecek olan Alman Romantik müzik bestecileri tarafından ne yazık ki yanlış uygulanır.

Orkestrasyon bugün, sadece bilinen renk karışımlarından ya da çalgıların alışıla gelmiş yöntemler dışında kullanılmasından ibaret değildir. Bu renk karışımları ve farklı teknikler sonucunda ortaya çıkan seslerin birbirleriyle denge kurmasını ve eserin bütünlüğüne katkıda bulunmasını hedef alır.

Müzik eğitimleri arasında orkestrasyon eğitimi, tıp okumaya benzer ve en zor süreçlerden biridir. Öğrencilerin organoloji yani çalgı bilimini öğrenmesiyle başlar. Piyano ya da oda müziği eserlerinin orkestra ya da daha küçük gruplar için orkestrasyon yapmasıyla devam eder.

Kitapta konular üç kısımda ele alınıyor; birinci kısım teorik ve beş bölümden meydana geliyor. Bu beş bölümde tüm çalgılar, yani yaylılar, tahta ve bakır üflemeçiler, vurma çalgılar, telli çekilen çalgılar, klavyeli çalgılar tüm detaylarıyla ele alınıyor. İkinci kısım ise pratiğe dayalı... Mozart'ın sol minor 40. Senfonisi, Mussorgski /Ravel'in Bir **Sergiden** Tabloları ve Rimski Korsakof'un Şehrazat'ı pratiğe dayalı incelenen örneklerden sadece birkaçı. Bu aslında kitabın en keyifli kısmı. Üçüncü kısımda ilk iki kısımda verilen tüm bilgilerin özeti, çağdaş müzikte nasıl uygulandığı anlatılıyor.

Müzik profesyonel hayat tercihiniz ise, kaliteli ve nitelikli başvuru kaynakları, özellikle Türkçede bulmak çok kolay değil. Dolayısıyla bu **kitap**, her bestecinin elinin altında olması gereken bir kaynak. Ses kayıt mühendisleri ve tonmaysterlerin de bakmadan geçmemesi gereken bir çalışma.

ORKESTRASYON
Çalgılama ve
Orkestralama Sanatı
Ertuğrul Sevsay
Yapı Kredi Yayınları
2015, 705 sayfa, 80 TL.